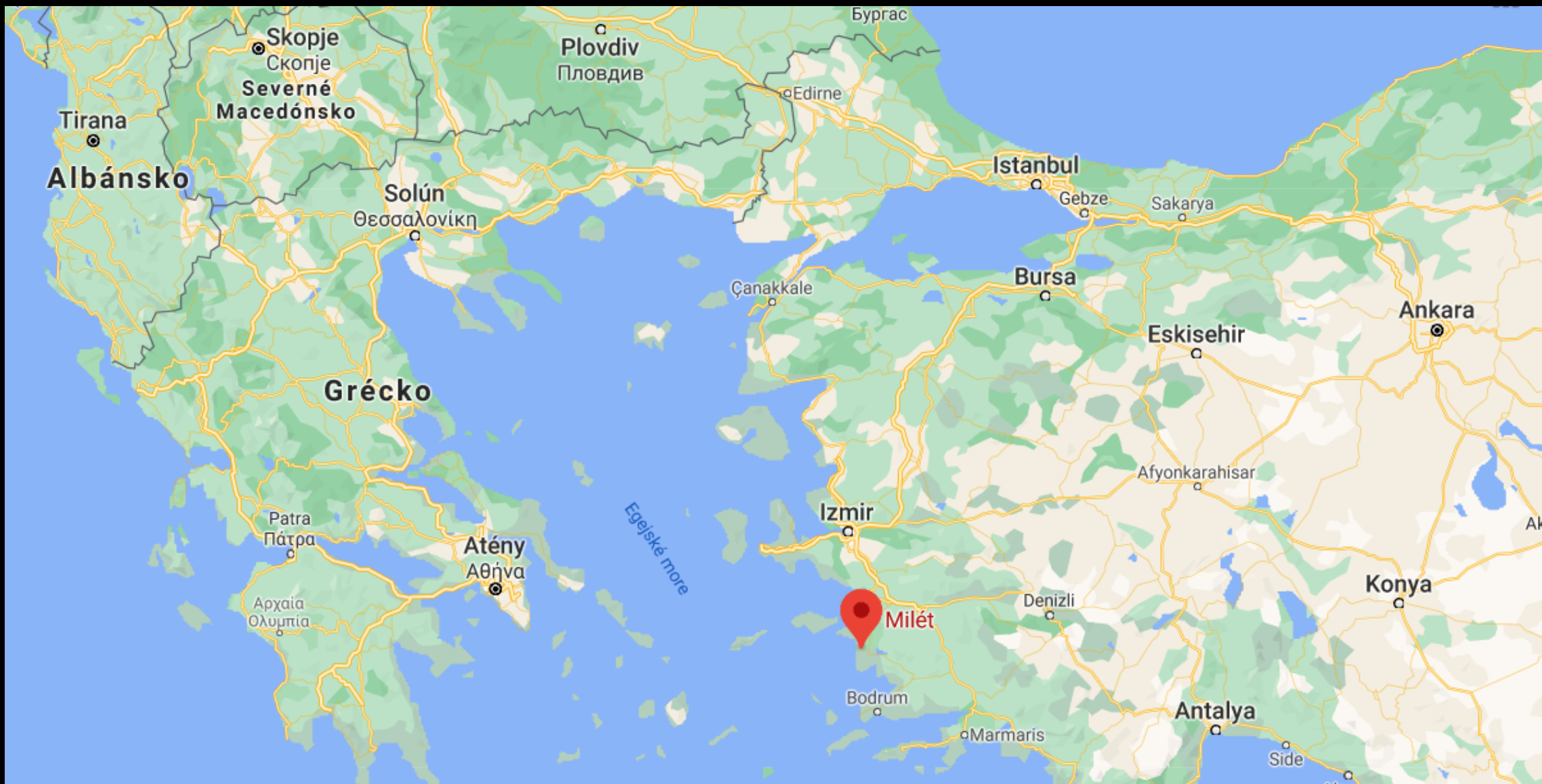

Počiatky gréckej historiografie

Nástup kritického prístupu, diverzifikácia žánrov a zúženie tém

Hekataios z Milétu

Hekataios z Milétu

- *Periegesis*

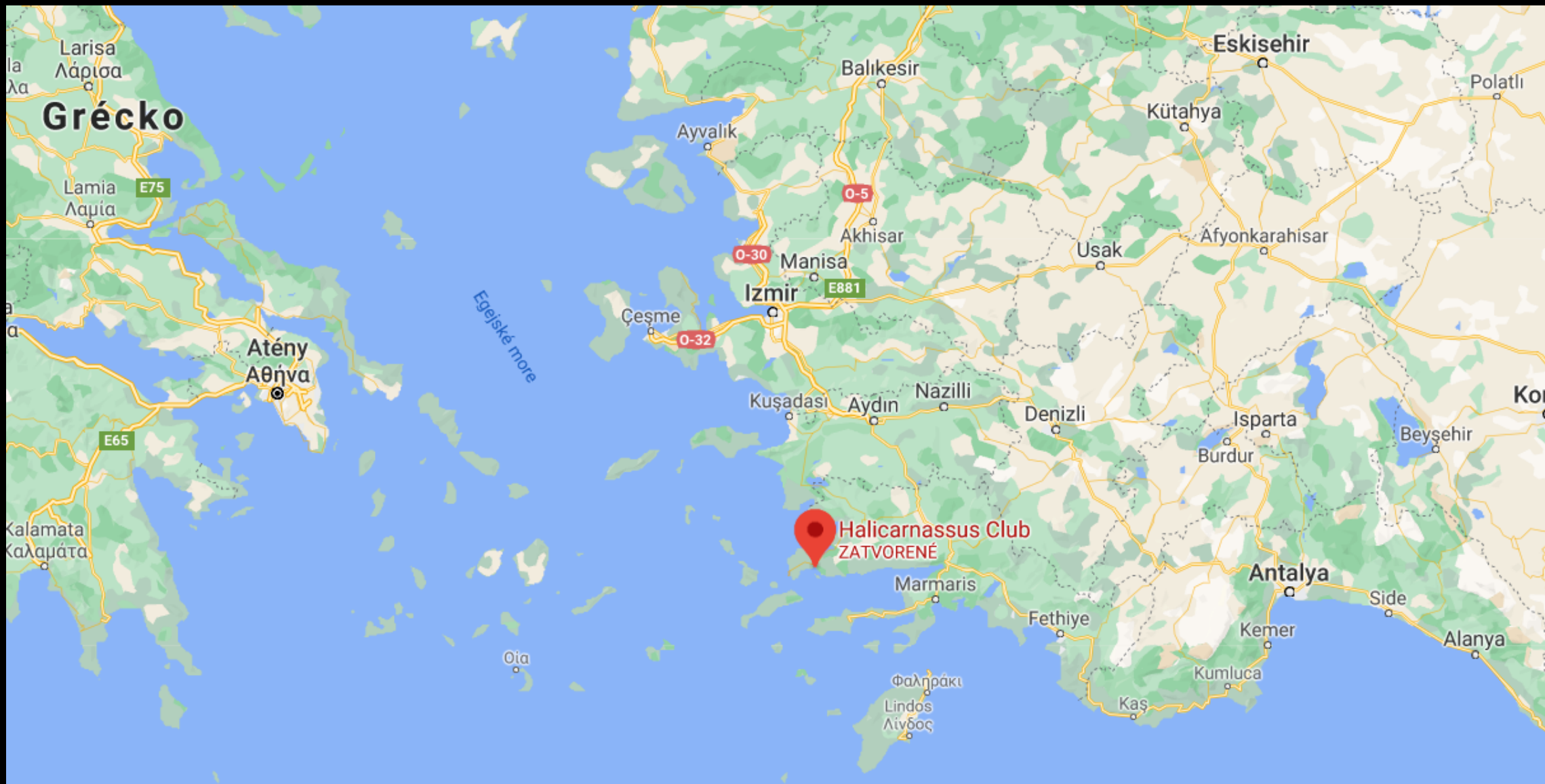
- pôvod z gréckeho *περιήγησις* ; περι- = okolo + ἡγησις = príkaz (z ἡγέομαι = viesť)
- geografické dielo opisujúce národy od Gibraltáru až po Maroko a Čiernomorské pobrežie
- dve knihy, jedna o Európe, druhá o Ázii (zahŕňa aj Afriku)
- dochované vo fragmentoch (cca 300)

- *Genealogia*

- dochovaná v 40 fragmentoch, mýtografický spis

- mapa sveta

Hérodotos z Halikarnasu (c. 484-430 BC)

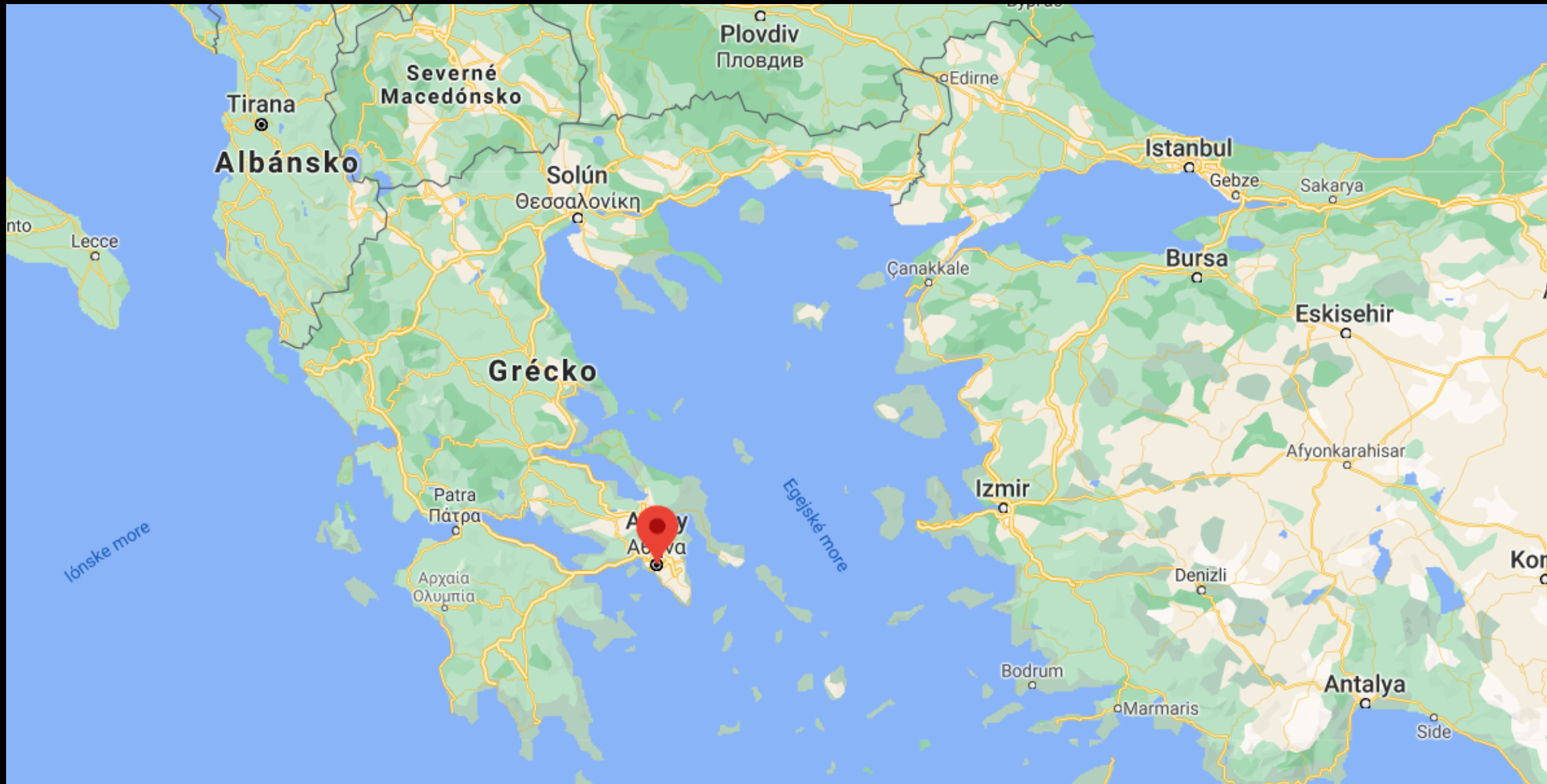

Hérodotos z Halikarnasu (c. 484-430 BC)

- *Dejiny*
- *λόγοι*
- opísal udalosti **Grécko-Perzských vojen (499-449 BC)**
- *Dejiny* pozostávajú z IX kníh, každá je nazvaná podľa jednej z Múz
- *Dejiny* nezachytávajú celé obdobie konfliktu, Hérodotovo rozprávanie končí rokom 478 BC

Thúkydidés (454-404/3 BC)

Thúkydidés (454-404/3 BC)

- politicky činná osoba
- Dejiny Peloponézskej vojny
  - VIII kníh + záver
  - I. Prológ a prvá predzvesť vojny; Archaiologiá; Pentékontaetiá 478-431
  - II. 1-3 431/30-429/8
  - III. 4-6 desaťročná vojna až po Nikiiov mier 428/7-426/6
  - IV. 7-9 425/4-423/2
  - V. 10-16 (začiatok zimy); výprava proti Mantineii; útok na Mélos 422/1-416/15
  - VI. 16 (koniec leta)-19 (polovica leta)
  - VII. aténska výprava proti Syrakúzam 416/15-413/2
  - VIII. 19 (koniec leta)-21 (koniec leta); prevrat rady 400; obnovenie vojny 413/2-411/10
  - Paraleipomena.
    - 21 (zima)-27 (aténske víťazstvo pri Kyziku) až po Kapituláciu 411/10-404/3

Xenofón (c. 430-355 BC)

Tatoi Forest
Δασόκτημα
Τατοίου

Attica Zoological Park

Atény
Αθήνα

Pireas
Πειραιάς

Κηφισιά
Marousi
Μαρούσι

Nea Makri
Νέα Μάκρη

Rafina
Ραφήνα

Artemida
Άρτεμις

Πόρτο Ράφτη

Καλύβια
Θορικού

Lagonisi
Λαγονήσι
Αττικής

Βούλα
Βουλιαγμένη

Νέα Πέραμος

Salamina

Περιστερία

Βαθύ Βάγια

Αίγινα

Εύβοια

Νέα Στύρα

Στύρα

Νιμπορειό

Πόρτο Λάφια

Μαρμάρι

Λυκόρεμα

Megalonisos

Κάρυστος

Γιαννίτσι

Petalioi Gulf

Megara Gulf

Saronic Gulf

E962

6

E94

65

8

E75

83

6

6

89

62

91

89

8

91

Xenofón (c. 430-355 BC)

- autor viacerých dochovaných spisov
- jeho dielo je rozsiahle:
  - historické spisy
  - sokratovské dialógy
  - krátke pojednania
  - krátky opis a kritika aténskeho politického zriadenia
    - pripisované Xenofontovi, avšak jeho autorom pravdepodobne nebol

Xenofón – historické spisy

- Grécke Dejiny (*Hellenika*) – zachytávajú udalosti rokov 411/10-362 BC
- *Ágesiláos* – biografia spartského kráľa Ágesiláa II.
- *Anabasis* – opisuje výpravu gréckych žoldnierov do Malej Ázie a zapojenie sa do povstania Kýra mladšieho proti svojmu bratovi Artaxerxovi II.
  - Xenofón bol jedným z veliteľov, bol svedkom udalostí „z prvej ruky“
- *O Kýrovej výchove* – didakticko-biografický román o výchove Kýra II.
  - značne idealizované a prifarbené rozprávanie, nedrží sa striktne historických udalostí
- *Ústava Lakedaimonských*

Xenofón – sokratovské dialógy

- *Apomnemonemata*:
  - zbierka sókratovských dialógov slúžiaca ako obhajoba na základe výňatkov z jeho etických rozpráv a pojednaní
- *Obhajoba Sókrata pred súdom*
  - dialogizovaná obhajoba filozofa zdôrazňujúca etický postoj k trestu smrti
- *Oikonomikos*
  - dialóg zameriavajúci sa na princípy spravovania domácnosti
- *Symposion*
  - dialóg o láske, múdrosti a ctnosti

Xenofón – krátke pojednania

- *O love v dobe antickej*
  - 13 kapitol, každá rozoberá inú formu lovu
- *O štátnych príjmoch*
  - 6 kapitol – esejí adresovaných Rade 500, ktoré obsahujú návrhy ako zlepšiť ekonomickú situáciu Atén po porážke a rozpade Druhého Aténskeho spolku
- *O jazdectve*
  - 12 kapitol o výbere a trénovaní koní, takisto o starostlivosti, bojovej výbave, ...
- *Hipparchikós – veliteľ jazdectva*
  - povinnosti a veliteľa jazdectva